

İnsanlarla ilgili düşüncelerini olduğu gibi kağıda dökmek bile, onlarla ilgili düşüncelerinin değişmesine yol açar.

İnsanın düşüncelerinin gelişimini takip etmesi için, bir ölçek lazım. *Neredeydim, neredeyim?*

Kağıda dökmenin fazileti bu biraz. Yola dökülen ekmek kırıntıları gibi. Geldiğin yeri söylüyorsun. Ne kadar değiştiğini farkedebilirsen, insanlara karşı daha anlayışlı olabilirsin. Sen de onlar gibiydin ve onlar da senin gibi. Değişiyorlar, değişiyoruz.

Düşüncelerin en büyük ölümsüzlük sebebi, ifade edilemeyişleri. İnsan bir isteğini söylediğinde, bunu o kadar da istemediğini farkediyor.

Erkekler eğer kadınlarla ilgili asıl gayelerini olduğu gibi anlatabilse, ilgilerini hemen hemen kaybedeceklerdir. Ancak onu söylememek adına, onun dışındaki her konuda söz üretiyorlar.

İnsanın duygularını *yönetmesinin* imkanlarını anlamaya çalışıyorum. Diyorlar ki, insan duygularına üç şekilde davranabilir. Onları bastırmaya çalışır, onları ifade eder veyahut onları terkeder. Bastırmaya çalışınca, daha kuvvetli olarak geri dönerler, ifade etmek daha iyidir ancak başın belaya girebilir. Terketmeyi ise insanlar genelde *bastırmakla* karıştırır çünkü dışardan hemen hemen aynı görünür.

Duyguyu bırakabilmek için önce onu *tutmak* gerek. Onun kendinden farklı bir şey olduğunu, yapışık olmadığını, ayrılabilirliğini kabul etmek lazım. Mesele. Çünkü bir şeyi bırakabilecek kadar tutuyorsan, eline bulaşmamışsa ve ayıklayabiliyorsan, onun kontrolünde değilsin demektir.

Bugün Normandiya çıkarmasını duyan Hitler'in sevindiğini, çünkü bu sayede müttefik orduları yenip, savaşı bitirebileceğini düşündüğünü okudum. Hitler'i oraya çıkaran hayalperestlik ve egomanyasının, düşmesine de sebep olduğu belli.

Olmayanı görmenin iki manası var: İyi taraftan bakarsan, tank + uçak doktrinini ondan önce gören olmamıştı, kötü taraftan bakarsan, yakıt sıkıntısı çeken bir ordunun zafer kazanabileceğini de ondan başkası inanmıyordu.

= (eşittir) işareti ve genel matematik notasyonu, 16. yüzyıla kadar kullanılmadı. Ondanki tüm matematik, nesir veya nazım şeklinde yazılan metinlerdendi.

Bunu okuduğumda aklıma, Avrupa biliminin asıl farkının bu olduğu geldi. Tekrar tekrar yazmaya üşendiği için (denden anlamında) == işaretleriyle geçiştirmeye karar veren yazarın yaptığı. Ondanki sonra matematik bir *sembol oyunu* halini almış ve hala öyle. Şimdilerdeki matematiği, semboller olmadan ifade etmek herhalde imkansız.